

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

1930 წლის
ნოემბრის 25.

№ 20.
განყოფილება პირველი

ა/კსფსრ სახალ. კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველ-
ლობის მიერ გამოცემული.

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

დადგენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

- მუხ. 221. სარაიონთა აღმასრულებელი კომიტეტებისა, საქალაქო საბჭოებისა და სასოფლო საბჭოების საბიუჯეტო უფლებათა დროებითი დებულების დამტკიცების შესახებ.
- „ 222. ა/კსფსრ ადგილობრივი ფინანსების დებულების მე-15 მუხლის „თ¹“ პუნქტის შეცვლის შესახებ.
- „ 223. ბაზბის ნათესების საქონლის მიშვებით წახდენისა და განადგურების წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 224. საბინაო კოოპერაციის სახლ-კოლექტივების აშენების შესახებ.

დადგენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

- „ 225. საბჭოების არჩენების ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ.
- „ 226. ა/კსფსრ საბჭოთა არჩენებისათვის მოწყობილ საარჩენო კომისიებში ქალთა ორგანიზაციების წარმომადგენლობის შესახებ.

დადგენილებანი ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

- „ 227. ა/კსფსრ-ში ბაზბის მოკრეფისა და დამზადების კამპანიის გაძლიერების ღონისძიებათა თაობაზე გამოცემული დადგენილების მე-6 მუხლის შეცვლის შესახებ.
- „ 228. იმ საბჭოთა მეურნეობებისა, კოლექტიური მეურნეობებისა და ინდივიდუალური ღარიბი და საშუალო მეურნეობების დასაპროგრებლად ფონდის შექმნის შესახებ, რომელთაც თავი გამოიჩინეს საბამზე ავრალის ჩატარების დროს.
- „ 229. სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (ა/კსფსრ-ში) არსებული ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს დებულების დამტკიცების შესახებ.

- „ 230. „ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატის დებულების“ 1, 2, და 3 მუხ., მე-5 მუხლის „ბ“, „დ“ და „ე“ პუნქტებისა, მე-6 მუხლის „თ“ პუნქტისა და 11, 12, 13, 15, 18, 19 და 20 მუხლების შეცვლისა და მე-14 მუხლის ამოშლის შესახებ.
- „ 231. „ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის დებულების“ დამატების შესახებ.
- მუხ. 232. ქალაქების საგარეთუბნო საბჭოთა მეურნეობების დაფინანსების გეგმის შესრულებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 233. დაწესებულ ნორმაზე უფრო ნოტიო და დანაგვიანებული ბამბის ფასის მონაკლების გადიდების შესახებ

დადგენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

221. სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტებისა, საქალაქო საბჭოებისა და სასოფლო საბჭოების საბიუჯეტო უფლებათა დროებითი დებულების დამტკიცების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს ქვემოთდევნი დროებითი დებულება სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტებისა, საქალაქო საბჭოებისა და სასოფლო საბჭოების საბიუჯეტო უფლებათა შესახებ.

- ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.
- ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.
- ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1930 წ. ნოემბრის 12.

ტფილისი-სასახლე.

დროებითი დებულება

სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტებისა, საქალაქო საბჭოებისა და სასოფლო საბჭოების საბიუჯეტო უფლებათა შესახებ.

I. საბჭოთა სარაიონო ყრილობას დაეკისრება:

ა) განსაზღვროს, სსრკ-ისა, ა/კსფსრ-ისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტებისა და სახალხო კომისართა საბჭოების საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად, რაიონის ტერიტორიაზე ადგილობრივი საბჭოების მოქმედების წესი საბიუჯეტო უფლებათა სფეროში;

ბ) დაამტკიცოს სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის განზრახულებანი შემდეგ საკითხებზე:

1) რაიონსა, სასოფლო საბჭოებსა და რაიონის ტერიტორიაზე მდებარე ქალაქებს შორის შემოსავალ-გასავლის განაწილების შესახებ, სათანადო წესების დაცვით;

2) ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღება სახეებისა და განაკვეთების შესახებ სსრკ-ისა, ა/კფსრ-ისა და ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში, აგრეთვე ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღება ნუსხისა და განაკვეთების შესახებ;

3) სარაიონო მოწესრიგების ფონდში გადასადები ანარიცხების რაოდენობის შესახებ, აგრეთვე ამ ფონდიდან რაიონის მცირე-ძაღვან ადმინისტრაციულ-ტერიტორიალური ერთეულებისათვის მისაცემი-დახმარების რაოდენობის შესახებ;

შენიშვნა. შემოსული ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადიდან, იმ ნაწილის გარდა, რაც სასოფლო და საქალაქო ბიუჯეტებში შედის, ნაწილი გადაირიცხება მოწესრიგების ფონდში; ამ ნაწილის რაოდენობას თვითნებური რაიონისათვის განსაზღვრავს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო;

გ) განაწილოს რაიონის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიალურ ერთეულებს შორის ადგილობრივი ბიუჯეტების დაფინანსების განსაკუთრებული ფონდიდან გადასადები დახმარება;

დ) მოაწიოს, მომქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, სარაიონო მნიშვნელობის სპეციალური ფონდები და კაპიტალები;

ე) დაამტკიცოს სარაიონო ბიუჯეტი და აგრეთვე რაიონის ადგილობრივი ბიუჯეტების ჯუშლი;

ვ) დაამტკიცოს სარაიონო ბიუჯეტის აღსრულების ანგარიში და აგრეთვე რაიონის ტერიტორიაზე ბიუჯეტების აღსრულების ანგარიშების ჯუშლი.

II. სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს დაეკისრება:

ა) განიხილოს და წარუდგინოს საბჭოთა სარაიონო ყრილობას დასამტკიცებლად განზრახულებანი ყველა იმ საკითხის გამო, რაც საბჭოთა სარაიონო ყრილობის გამგებლობას ეკუთვნის;

ბ) საერთო ხელმძღვანელობა გაუწიოს ადგილობრივი საბჭოების მოქმედებას ადგილობრივი ფინანსების სფეროში რაიონის ტერიტორიაზე;

გ) განკარგოს ქონება და საწარმო, რაც სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის გამგებლობაშია, და აგრეთვე თვალყური ადევნოს ამ ქონების და საწარმოს შესაფერ ექსპლუატაციის და იჯარით გაცემის საქმეს;

დ) გადასწყვიტოს საბჭოთა ყრილობიდან ყრილობამდე საკითხები, რაც შეადგენს საბჭოთა ყრილობის გამგებლობის საგანს, და წარუდგინოს ამ საკითხების თაობაზე მიღებული დადგენილებები ჟახლოეს საბჭოთა ყრილობას დასამტკიცებლად;

ე) განაწილოს ადგილობრივი ქონება და საწარმონი რაიონსა, სასოფლო საბჭოებსა და რაიონის ტერიტორიაზე მდებარე ქალაქებს შორის;

ვ) განაწილოს შემოსავალ-გასავალი სარაიონო, საქალაქო და სასოფლო საბჭოების ბიუჯეტებს შორის და შემდგომ წარუდგინოს ეს განაწილება დასამტკიცებლად საბჭოთა ყრილობას;

ზ) შეადგინოს სარაიონო ბიუჯეტი და რაიონის ადგილობრივი ბიუჯეტების ჯამი და წარუდგინოს იგი საბჭოთა სარაიონო ყრილობას დასამტკიცებლად; აგრეთვე საბოლოოდ დაამტკიცოს სასოფლო საბჭოებისა და რესპუბლიკანური ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისათვის უშუალოდ არა-დაქვემდებარებული საქალაქო საბჭოების ბიუჯეტები; განიხილოს და დაამტკიცოს სარაიონო ბიუჯეტის აღსრულების ანგარიში და წარუდგინოს იგი დასამტკიცებლად საბჭოთა ყრილობას; განიხილოს და დაამტკიცოს სასოფლო საბჭოებისა და ზემოაღნიშნული საქალაქო საბჭოების ბიუჯეტების აღსრულების ანგარიშები; განიხილოს სარაიონო ბიუჯეტში შესატანი შემოსავალ-გასავლის ხარჯთაღრიცხვები იმ სასოფლო საბჭოებისა, რომელთაც დამოუკიდებელი ბიუჯეტები არა აქვთ;

თ) აღასრულოს სარაიონო ბიუჯეტი და თვალყური ადევნოს სხვა ადგილობრივი ბიუჯეტების აღსრულებას რაიონში;

ი) გადაიტან-გადმოიტანოს განსაკუთრებულ შემთხვევაში კრედიტები სარაიონო ბიუჯეტის ერთი და იმავე კარის ფარგლებში და აგრეთვე ერთი კარიდან მეორე კარში, ხოლო ეს უკანასკნელი გარემოება იმავდროულად უნდა აცნობოს სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს;

კ) განსაზღვროს ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღებთა სახეები და განაკვეთები რაიონისათვის სსრკ-ისა, ა/კსფსრ-ისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში, და აგრეთვე ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღებთა ნუსხა და განაკვეთები და ყოველივე ეს შემდგომ წარუდგინოს დასამტკიცებლად საბჭოთა სარაიონო ყრილობას;

ლ) მოაწყოს მოწესრიგების სარაიონო ფონდი; განსაზღვროს ამ მოწესრიგების ფონდიდან გასაცემი დახმარების რაოდენობა;

მ) გამოჰყოს სარაიონო ბიუჯეტიდან განსაკუთრებული ადგილობრივი ფონდები და სპეციალური დანიშნულებების კაპიტალები სათანადო კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში და წარუდგინოს ეს დასამტკიცებლად საბჭოთა სარაიონო ყრილობას; გადასდოს, მოჰქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, სახელმწიფო გადასახადებიდან და შემოსავლიდან ანარიცხები სარაიონო ბიუჯეტში და და აგრეთვე რაიონის სასოფლო და საქალაქო ბიუჯეტებში;

ნ) გადასწყვიტოს საკითხები სარაიონო ბიუჯეტზე მყოფ ცალკეულ დაწესებულებათათვის კრედიტების მესამე ხარისხის განმკარგულებელის უფლების მიცემის შესახებ;

ო) ხელმძღვანელობა გაუწიოს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისა და აგრეთვე ადგილობრივი გადასახადებისა და გამოსაღების გადახდენინებას; გადახდევინოს რაიონის ტერიტორიაზე, ქალაქებისა და დამოუკიდებელი ბიუჯეტების მქონე სასოფლო საბჭოების გამოკლებით, ადგილობრივი გადასახადები და გამოსაღები; განიხილოს, ზედამხედველობის წესით და საჩივრების

მიხედვით, ადგილობრივი ორგანოების მოქმედება და განკარგულება ადგილობრივი გადასახადებისა და გამოსაღების და არასავადსახადო შემოსავლის გადახდევინების სფეროში, მომქმედი კანონების თანახმად; გადასწყვეტოს საკითხები ადგილობრივი გადასახად-გამოსაღებისა და აგრეთვე სარაიონო ბიუჯეტში შესატანი არასავადსახადო შემოსავლის გადახდის ვადის გადადებისა და განაწილებისა, მოხსნისა და შეტანილი თანხების დაბრუნების შესახებ;

3) აღნუსხოს დასაბეგრი წყაროები;

ე) განკარგოს, დამტკიცებული ხარჯთაღრიცხვების თანახმად, სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის ქვემდებარე სამრეწველო, სავაჭრო და კომუნალურ საწარმოთა შემოსავალი, აგრეთვე სხვა წყაროების შემოსავალი, რაც მიკუთვნებულია სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტისათვის; მონაწილეობა მიიღოს რაიონის ტერიტორიაზე მომქმედ, რესპუბლიკანური მნიშვნელობის სამრეწველო და სავაჭრო საწარმოთა მოგებაში, უკეთეს საამისო უფლება გათვალისწინებულია აღნიშნულ საწარმოთა მიმართ ცენტრალური ორგანოების დადგენილებებით;

რ) ხარჯოს, თვითდაბეგრის წესით შეკრებილი სახსარი, რაც დანიშნულია რამდენიმე ისეთი სოფლის საკურორებო დასაკმაყოფილებლად, რომელნიც გაერთიანებულ არ არიან ერთ სასოფლო საბჭოდ; ხელმძღვანელობა გაუწიოს თვითდაბეგრის ჩატარებას და თვალყური ადევნოს თვითდაბეგრის წესით შეკრებილი სახსარის სათანადოდ გამოყენებას;

ს) აიღოს სესხი და დასდოს სხვა გარიგება ადგილობრივი საბჭოების ქონებრივ უფლებათა თაობაზე მომქმედი კანონით გათვალისწინებულ ფარგლებში;

ტ) აღძრას შუამდგომლობა უმაღლესი ორგანოების წინაშე, არსებული წესისამებრ, რაიონის ტერიტორიაზე ახალ გადასახად გამოსაღებთა შემოღების ან ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღებთა უკიდურესი განაკვეთების გადიდების შესახებ.

III. საქალაქო საბჭოს დაეკისრება:

ა) შეადგინოს, განიხილოს და დაამტკიცოს ადგილობრივი საქალაქო ბიუჯეტი და წარუდგინოს იგი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს;

შენიშვნა 1. საქალაქო საბჭო: ა) დაამტკიცებს მისი ქვემდებარე სასოფლო საბჭოს ბიუჯეტს, უკეთეს მას აქვს დამოუკიდებელი ბიუჯეტი; ბ) განიხილავს საქალაქო ბიუჯეტში შესატან შემოსავალ-გასავლის ხარჯთაღრიცხვას იმ სასოფლო საბჭოსას, რომელსაც დამოუკიდებელი ბიუჯეტი არა აქვს;

შენიშვნა 2. ის საქალაქო საბჭო, რომელიც უშუალოდ რესპუბლიკანურ ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს არ ექვემდებარება, ბიუჯეტს და ამ ბიუჯეტის აღსრულების ანგარიშს საბოლოო დამტკიცებისათვის წარუდგენს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს;

ბ) განიხილოს და გადასწყვეტოს, არსებული კანონმდებლობისა და დადგენილებების საფუძველზე, ის საკითხები, რაც ადგილობრივი ფინანსების სფეროში ქალაქს ეხება;

გ) განკარგოს ქონება და საწარმოონი, რაც საქალაქო საბჭოს გამგებლობაშია, და აგრეთვე თვალსაყრდენად ამ ქონებისა და საწარმოთა სათანადო ექსპლოატაციას და იჯარით გაცემას;

დ) განსაზღვროს ქალაქის ფარგლებში ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღებათა სახეები და განაკვეთები მომქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესისამებრ;

ე) შეასრულოს ბიუჯეტი ქალაქის ტერიტორიაზე;

ვ) განიხილოს და დაამტკიცოს ქალაქის ბიუჯეტის აღსრულების ანგარიში და წარუდგინოს იგი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს;

ზ) თვალსაყრდენად ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღებათა გადახდებიანებას ქალაქის ტერიტორიაზე და აგრეთვე აღსრულების დასაბეგრი წყაროები;

თ) აღძრას უმაღლესი ორგანოების წინაშე უშუალოდ გამოსაღება იმ ახალ ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღებათა შემოღების შესახებ, რაც ვათვალისწინებული არ არის ქალაქის ტერიტორიაზე. მომქმედ ნუსხაში, ან ადგილობრივ გადასახად-გამოსაღებათა უკიდურესი განაკვეთების გადიდების შესახებ;

ი) გადასწვიტოს საკითხები ქალაქის ბიუჯეტში შესატანი, ადგილობრივი მნიშვნელობის არასავალდახადო შემოსავლის გადახდის ვადის გადადებისა და განაწილებისა, მოხსნისა და შეტანილი თანხების დაბრუნების შესახებ, აგრეთვე საქალაქო ბიუჯეტში სავსებით შესატანი ადგილობრივი გადასახად-გამოსაღების გადახდის ვადის გადადებისა და განაწილებისა, მოხსნისა და შეტანილი თანხების დაბრუნების შესახებ;

კ) აიღოს სესხი და დასდოს სხვა საკრედიტო გარიგება მომქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;

ლ) გადაიტან-გადმოიტანოს კრედიტები ქალაქის ბიუჯეტის ერთიანიმავე კარის ფარგალში, აგრეთვე ერთი კარიდან მეორე კარში, ხოლო ეს უკანასკნელი გარემოება იმავდროულად უნდა აცნობოს სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს;

შენიშვნა. ის საქალაქო საბჭო, რომელიც უშუალოდ რესპუბლიკანურ ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს არ ექვემდებარება, კრედიტების გადატან-გადმოტანას აცნობებს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს;

მ) გადასწვიტოს საკითხები საქალაქო საბჭოს ბიუჯეტზე მყოფ ცალკეულ დაწესებულებათათვის კრედიტების შესამე ხარისხის განმკარგულებელის უფლების მიცემის შესახებ;

ნ) მოაწყოს ადგილობრივი ფონდები და სპეციალური დანიშნულების კაპიტალები მომქმედი კანონების ფარგლებში;

ო) მოაწყოს იმ ქალაქში, რომელიც უშუალოდ რესპუბლიკანურ ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს ექვემდებარება, მოწყვსრიგების ადგილობრივი ფონდი;

შენიშვნა. შემოსული სასოფლო-სამეურნეო გადასახადიდან, იმ ნაწილის გარდა, რაც სასოფლო ბიუჯეტში შედის, და ქალაქის მიწებზე შემოსული სასოფლო-სამეურნეო გადასახადიდან ნაწილი გადაირიცხება მოწყვსრიგების ფონდში; ამ ნაწილის რაოდენობას თვითიული საქალაქო საბჭო-

სათვის განსაზღვრავს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო;

3) მოაწყოს, კანონით დადგენილი წესისამებრ, საქალაქო სარაიონო საბჭო; განსაზღვროს მისი უფლებამოსილება ადგილობრივი ფინანსების სფეროში; დაადგინოს სარაიონო საბჭოს შემოსავალ-გასავლის ნუსხა; აგრეთვე განიხილოს და დაამტკიცოს სარაიონო საბჭოს მიერ დადასტურებული მისი ბიუჯეტი და ბიუჯეტის აღსრულების ანგარიში.

IV. სასოფლო საბჭოს დაეკისრება:

ა) შეადგინოს და წინასწარ დაამტკიცოს სასოფლო საბჭოს ბიუჯეტი და წარუდგინოს იგი საბოლოო დამტკიცებისათვის სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს;

შენიშვნა. ის სასოფლო საბჭო, რომელიც ექვემდებარება დამოუკიდებელ ადმინისტრაციულ-სამეურნეო ერთეულის სახით გამოყოფილ საქალაქო საბჭოს, და რომელსაც აქვს თავისი ბიუჯეტი, წარუდგენს ამ ბიუჯეტს საბოლოო დამტკიცებისათვის საქალაქო საბჭოს, ხოლო ის სასოფლო საბჭო, რომელსაც საკუთარი ბიუჯეტი არა აქვს, თავის შემოსავალ-გასავლის ხარჯთაღრიცხვას წარადგენს საქალაქო ბიუჯეტში შესატანად;

ბ) აღასრულოს სასოფლო საბჭოს დამტკიცებული ბიუჯეტი და წარუდგინოს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს ამ ბიუჯეტის აღსრულების ანგარიში;

გ) განკარგოს ქონება და საწარმონი, რაც სასოფლო საბჭოს გამგებლობაშია, და აგრეთვე თვალყური ადევნოს ამ ქონებისა და საწარმოთა სათანადო ექსპლოატაციას და იჯარით ვაჭრებს;

დ) გადაახდევინოს სასოფლო საბჭოს ტერიტორიაზე სასოფლო საბჭოს ბიუჯეტში შემავალი ადგილობრივი გადასახადი და გამოსაღები; აღნუსხოს დასამბეგრი ობიექტები და აგრეთვე შეადგინოს დასამბეგრავ პირთა და მეურნეობათა სია;

ე) გადასწყვიტოს საკითხები არასავადსახადო შემოსავლისა და სასოფლო საბჭოს ბიუჯეტში შემავალი ადგილობრივი გადასახად-გამოსაღების გადახდის ვადის გადადების და განაწილებისა და მოხსნის შესახებ;

ვ) ჩაატაროს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი და განსაზღვროს, მომქმედი კანონების თანახმად, გადახდის ვადები და გამოანგარიშების წესი, აგრეთვე განახორციელოს სხვა ღონისძიებანი, რაც დაკავშირებულია აღნიშნული გადასახადის გადახდევინებასთან;

ზ) დაამტკიცოს მოქალაქეთა სავითო კრების დადგენილებანი თვითდაბეგრის შესახებ და აგრეთვე გაანაწილოს ეს თვითდაბეგრა; განახორციელოს ღონისძიებანი თვითდაბეგრისათვის და აწარმოოს ანგარიშგება;

თ) განკარგოს კოლექტიური მეურნეობების მიერ შექმნილი საყოფაცხოვრებო და კულტურულ-განმანათლებელ დაწესებულებათა გაუმჯობესების ფონდების სახსარი;

ი) თვალყური ადევნოს, კოლექტიურ მეურნეობათა დადგენილებების მიხედვით, სასოფლო საბჭოს ბიუჯეტში გადასაცემ ანარიცხებებსა და მიზნობრივი შემოსავლის წყაროების გადადებას და განკარგოს ეს სახსარი;

კ) გადაიტან-გადმოიტანოს განსაკუთრებულ შემთხვევაში კრედიტები სასოფლო საბჭოს ბიუჯეტის ერთი პარაგრაფიდან მეორე პარაგრაფში და აგრეთვე, სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის ნებართვით, ერთი კარიდან მეორე კარში;

ლ) გადასწყვიტოს საკითხები სასოფლო ბიუჯეტზე მყოფ ცალკეულ დაწესებულებათათვის კრედიტების მეორე ხარისხის განმკარგულებელის უფლების მიცემის შესახებ;

მ) აიღოს სესხი და დასდოს სხვა საკრედიტო გარიგება ისეთ ფარგლებში, რაც გათვალისწინებულია მომქმედი კანონით ადგილობრივი საბჭოების ქონებრივ უფლებათა შესახებ.

222. ა/კსფსრ ადგილობრივი ფინანსების დებულების მე-15 მუხლის „თ¹“ პუნქტის შეცვლის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

„ნამსახურობის წელთა მიხედვით სოფლად მომუშავე აგრონომების პენსიით უზრუნველყოფის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ივლისის 23-ის დადგენილების შესაბამისად (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. 37 №-ი, მუხ. 401) ა/კსფსრ ადგილობრივი ფინანსების დებულების მე-15 მუხლის „თ¹“ პუნქტი (ა/კსფსრ კან. კრ. 1926 წ. მე-8 №-ი, მუხ. 697 და 1930 წ. მე-2 №-ი, მუხ. 9) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

(15—სოციალური უზრუნველყოფის სფეროში ადგილობრივ სახსარზე დაკისრებულ ხარჯებს ეკუთვნის...).

„თ¹“) სამედიცინო, სავეტერინარო და სპაგრონომიო დარგების მომუშავეთათვის, ნამსახურობის წელთა მიხედვით, პენსიების მისაცემად საჭირო ხარჯების 50%-ი“.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **მ. ეგიაზარიანი.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ა. შავერდოვი.**

1930 წ. ნოემბრის 12.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 314 №-ში 1930 წ. ნოემბრის 21-ს.

223. ბამბის ნათესების საქონლის მიშვებით წახდენისა და განადგურების წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებათა შესახებ.

ბამბის ნათესის განზრახ საქონლის მიშვებით წახდენისა და განადგურების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების მიზნით ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ:

1. დააწესონ პასუხისმგებლობა სისხლის სამართლის წესით ბამბის მოცველთა მიერ თავიანთი ბამბის ნათესის განზრახ განადგურებისა და საქონლის მიშვებით წახდენისათვის.

2. უფლება მისცენ სასოფლო საბჭოებს—იმ პირობით, ვინც განზრახ საქონლის მიშვებით წახდენს ბამბის ნათესს როგორც სხვისას, ისე საკუთარს, უკეთეს მიყენებული ზიანი 15 მან. არ აღემატება, დაადენ აღმინისტრაციული წესით ჯარიმა არა უმეტეს წანახედით მიყენებული ზიანის რაოდენობისა ერთი-სამად, ან მიუსაჯონ იძულებითი მუშაობა 30 დღე-და-ღამემდე.

3. დაავალონ სასამართლო ორგანოებს—ბამბის ნათესის განზრახ განადგურებისა და საქონლის მიშვებით წახდენის თაობაზე აღძრული საქმეები განიხილონ ხოლმე რიგს გარეშე, არა უგვიანეს შვიდი დღისა საქმის მიღების დღიდან და სათანადო შემთხვევაში მოაწყონ ხოლმე საჩვენებელი პროცესები.

4. დაავალონ სასოფლო საბჭოების თავმჯდომარეებს—იხმარონ, მათი პირადი პასუხისმგებლობით, გადაწყვეტი ღონისძიება ბამბის ნათესის განზრახ განადგურებისა და საქონლის მიშვებით წახდენის წინასწარი აღკვეთისათვის.

5. დაავალონ ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებს—ფართოდ აუწყონ სოფლის მოსახლეობას როგორც საკუთარი, ისე სხვისი ბამბის ნათესის განზრახ საქონლის მიშვებით წახდენისა და განადგურებისათვის დაწესებული პასუხისმგებლობის შესახებ.

6. შეიტანონ თავიანთ კანონმდებლობაში სათანადო ცვლილებანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი

კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი

კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1930 წ. ნოემბრის 12.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 310 №-ში 1930 წ. ნოემბრის 17-ს.

224. საბინაო კოოპერაციის სახლ-კოლექტივების აშენების შე- სახებ.

რადგანაც საბინაო კოოპერაციის ამოცანას შეადგენს ბინათმშენებლობის ახალი ფორმების პრაქტიკული განხორციელება, რაც მიმართულია მშრომელთა ყოფაცხოვრების რეორგანიზაციისათვის, — ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

1. აღიარებულ იქნეს, რომ გარდამავალი ტიპის სახლ-კოლექტივები უნდა შენდებოდეს პირველ რიგში ამიერკავკასიის ცენტრების — ბაქოს, ტფილისისა და ერივანის — მუშათა რაიონებში.

2. რადგანაც სახლ-კოლექტივების აშენება მოითხოვს დიდი ფინანსების დაბანდებას, საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა სახლ-კოლექტივების აშენება სწარმოებდეს ყველა დაინტერესებული ორგანიზაციის სახსარის ცენტრალიზაციის საფუძველზე (მუშათა ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების ფონდები, მრეწველობის კრედიტები, აღმასრულებელი კომიტეტებისა და საწარმოთა სახსარის გადაცემა). წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის ბინათმშენებლობის კოოპერაციის საბჭოს შეიმუშაოს სახსართა ცენტრალიზაციის სისტემა და მისცეს სათანადო დირექტივები რესპუბლიკანურ ბინათმშენებლობის კოოპერაციის კავშირებს.

3. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს დაავალონ ადგილობრივ საბჭოებს განკუთვნიონ ბინათმშენებლობის კოოპერაციისათვის დიდრონი საქალაქო ნაკვეთები, რომლებზედაც 1931 წელს შეიძლება გაშლილ იქნეს სახლ-კოლექტივების შენება, რაც მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული ქალაქების გარდაგეგმვის სამუშაოთა განხორციელების დროს.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1930 წ. ნოემბრის 12.

ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 314 №-ში 1930 წ. ნოემბრის 21-ს.

დადგენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

225. საბჭოების არჩევნების ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ.

სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1930 წ. ოქტომბრის 3-ის საარჩევნო ინსტრუქციის შესაბამისად ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. დამტკიცებულ იქნეს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ინსტრუქცია საბჭოების არჩევნების შესახებ.

2. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს შეიტანონ თავიანთი კანონმდებლობაში ამა დადგენილებიდან გამომდინარე ცვლილებანი.

3. რაიმე გადახვევა ამა ინსტრუქციიდან, რაც გამოწვეულია ადგილობრივი საყოფაცხოვრებო პირობებით, შეიძლება მხოლოდ ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის განსაკუთრებული ნებართვით თვითულ ცალკე შემთხვევაში.

4. ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის ყველა წინად გამოცემული დადგენილება არჩევნების შესახებ და ამ დადგენილებების განმარტება ჩაითვალოს ძალადაკარგულად.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1930 წ. ოქტომბრის 19.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 288 №-ში 1930 წ. ოქტომბრის 24-ს.

ი ნ ს ტ რ უ ქ ც ი ა

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა საბჭოების არჩევნების შესახებ.

1. საარჩევნო კომისიები.

1. ა/კსფსრ-ში საარჩევნო კომისიისათვის საერთო ხელმძღვანელობის გასაწევად ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმთან მოეწყობა ამიერკავკასიის ცენტრალური საარჩევნო კომისია, რომლის შედგენილობასაც პერსონალურად დაამტკიცებს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი.

2. ამიერკავკასიის ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას დაეკისრება:

ა) განახორციელოს საერთო მეთვალყურეობა ა/კსფსრ ტერიტორიაზე საარჩევნო კამპანიის მომზადებისა და ჩატარებისათვის;

ბ) გაუწიოს ხელმძღვანელობა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალური საარჩევნო კომისიების მუშაობას;

გ) წარადგინოს გასაუქმებლად ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალური საარჩევნო კომისიების ის დადგენილებანი, რომლებითაც დარღვეულია სსრკ-ისა და ა/კსფსრ-ის საარჩევნო კანონმდებლობა;

დ) მისცეს ხელისუფლების ორგანოებისა და მოსახლეობისათვის სავალდებულო განმარტებანი ა/კსფსრ-ის საარჩევნო კანონმდებლობის შეფარდების თაობაზე.

3. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფარგლებში საარჩევნო კომპანიისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად—ამ რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებთან, მათი პრეზიდენტების დადგენილებით, მოეწყობიან ცენტრალური საარჩევნო კომისიები.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შედგენილობა განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობით.

4. საბჭოებისა და საბჭოთა ყრილობების არჩევნების წარმოებისათვის საჭირო ღონისძიებათა ადგილებზე უშუალოდ განხორციელებისათვის ავტონომიური რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებთან და ავტონომიური ოლქების აღმასრულებელ კომიტეტებთან, აგრეთვე სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებთან და საქალაქო და სასოფლო საბჭოებთან, ხოლო სარაიონო საბჭოების მქონე ქალაქებში—სარაიონო საბჭოებთანაც—მოეწყობიან საარჩევნო კომისიები.

შენიშვნა. ცალკეულ ქალაქებში შეიძლება მოეწყოს განსაკუთრებული დამხმარე საარჩევნო კომისიები დიდ ქარხანასთან, ფაბრიკასთან და საწარმოსთან ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კანონმდებლობით განსაზღვრული წესისამებრ.

5. მე-4 მუხლში აღნიშნული საარჩევნო კომისიების შედგენილობა შემდეგია:

ავტონომიური რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ავტონომიური ოლქის აღმასრულებელი კომიტეტის საარჩევნო კომისიის შედგენილობა: თავმჯდომარე, სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტის (ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის) ორი წარმომადგენელი და პროფესიონალურ კავშირთა შენაერთისა, ახალგაზრდა ლენინელთა სრულიად საქავშირო კომუნისტური კავშირისა, ეროვნულ უმცირესობათა, მუშა-ქალთა საერთო-რესპუბლიკანური სიდელევატო კრებისა, წითელი არმიისა, წარმოებათა მუშებისა, საქალაქო საბჭოებისა და კოლმეურნეების თითო წარმომადგენელი.

ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის კომისიის თავმჯდომარეს დაამტკიცებს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდენტი.

საქალაქო საარჩევნო კომისიის შედგენილობა: თავმჯდომარე, სათანადო საქალაქო საბჭოს ორი წარმომადგენელი და პროფესიონალურ კავშირთა შენაერთისა, ახალგაზრდა ლენინელთა სრულიად საქავშირო კომუნისტური კავშირისა, ეროვნულ უმცირესობათა, წითელი არმიისა, წარმოებათა მუშებისა, კოლმეურნეებისა (იმ ქალაქებში, რომლებსაც სოფლის მოსახლეობა აკრავს) და მუშა-ქალთა საერთო-საქალაქო სადელეგატო კრების თითო წარმომადგენელი.

საქალაქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს დანიშნავს: დამოუკიდებელ სადმინისტრაციო-სამეურნეო ერთეულად გამოყოფილ ქალაქში—ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი; სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის ქვემდებარე ქალაქში—სათანადო სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტი. წევრებს დაამტკიცებს სათანადო საქალაქო საბჭო.

სარაიონო საარჩევნო კომისიის შედგენილობა: თავმჯდომარე, სათანადო სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის (სარაიონო საბჭოს) ორი წარმომადგენელი და სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის ტერიტორიაზე მყოფ საქალაქო საბჭოებისა (როგორც რაიონის ქვემდებარისა, ისე არაქვემდებარისა), პროფესიონალურ კავშირთა შენაერთისა, ახალგაზრდა ლენინელთა სრულიად საქავშირო კომუნისტური კავშირისა, ეროვნულ უმცირესობათა, წითელი არმიისა, წარმოებათა მუშებისა, კოლმეურნეებისა და ქალთა და მუშა-ქალთა საერთო-სარაიონო სადელეგატო კრების თითო წარმომადგენელი.

სარაიონო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს დანიშნავს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი.

სასოფლო საარჩევნო კომისიის შედგენილობა: თავმჯდომარე, სათანადო სასოფლო საბჭოს ორი წარმომადგენელი და პროფესიონალურ კავშირთა შენაერთისა, ახალგაზრდა ლენინელთა სრულიად საქავშირო კომუნისტური კავშირისა, ეროვნულ უმცირესობათა, წითელი არმიისა, წარმოებათა მუშებისა, კოლმეურნეებისა და გლეხ-ქალთა სადელეგატო კრების თითო წარმომადგენელი, აგრეთვე გლეხთა საურთიერთო დახმარების საზოგადოების ორი წარმომადგენელი.

სასოფლო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს დანიშნავს სათანადო სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტი, ხოლო წევრებს დაამტკიცებს სათანადო სასოფლო საბჭო.

II. ამომრჩეველთა წარსა და იმ პირთა წარს განსაზღვრა, ვინაც საარჩევნო უფლება ჩამოკთმეული აქვს.

6. როგორც ამომრჩეველთა, ისე საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულ პირთა სიების შედგენისა და შემოწმების დროს საარჩევნო კომისიამ უნდა იხეიმიღვანელოს სათანადო რესპუბლიკის კონსტიტუცია, რომლითაც ცალკეულ პირთ და ცალკეული კოტეგორიების მოქალაქეთ ჩამორთმეული აქვთ საარჩევნო უფლება, სახელდობრ:

ა) იმ პირობით, რომელნიც იყენებდნენ ან იყენებენ დაქირავებულ შრომას მოგების მიზნით;

ბ) იმ პირობით, რომელნიც ცხოვრობდნენ ან ცხოვრობენ არაშრომის შემოსავლით და აგრეთვე ეწეოდნენ ან ეწევიან ვაჭრობას;

გ) იმ პირობით, რომელნიც არჩევნების მომენტიდან დაივიწყებინათ კლასობრივი მდგომარეობის ან თავიანთი წარსული მოქმედების მიხედვით, ეკუთვნიან, საბჭოთა რესპუბლიკების კონსტიტუციების თანახმად, საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულ კატეგორიებს.

7. ცალკეული კატეგორიების მოქალაქეთა შორის საარჩევნო უფლება ჩამოერთმევათ:

ა) იმ მიწათმომქმედს, მესაქონლეს, შინამრეწველს და ხელოსანს, რომელიც იყენებს სასეზონო თუ მუდმივ დაქირავებულ შრომას ისეთი მოცულობით, რაც აფართოებს მის მეურნეობას იმდენად, რომ იგი სცილდება შრომითი მეურნეობის ფარგალს;

შენიშვნა. შრომითი მეურნეობის ძირითადი ნიშანი ასეთ შემთხვევაში არის დაქირავებული შრომის დამხმარე ხასიათი და აუცილებელი მონაწილეობა სამუდამდღეო მუშაობაში მეურნეობის შინამყოფი შრომისუნარიანი ყველა წევრისა;

ბ) იმ მიწათმომქმედს და მესაქონლეს, რომელსაც, სამიწათმომქმედო და სამესაქონლეო მეურნეობასთან ერთად, აქვს სარეწაო და სამრეწველო საწარმო (წისკვილი, ბურღულის საფქველი და სხვ.) მექანიკური ძრავით ან ისეთი, სადაც გამოიყენება მუდმივი ან სასეზონო დაქირავებული შრომა;

გ) იმ პირს, რომელიც სისტემატიურად აქირავებს რთულ სასოფლო-სამეურნეო მანქანას მექანიკური ძრავით; დიდი თევზსაჭერი ნავსაჭურჭლის მფლობელს, რომელიც იჯარით იძლევა ამ ნავსაჭურჭელს; იმ პირს, რომელსაც დაუკავალეობია ვარემო მოსახლეობა მუშა საქონლისა, სასოფლო-სამეურნეო მანქანისა და სხვ. სარგებლობისათვის გაცემის საშუალებით, ან მოსახლეობისათვის კრედიტის მიწოდებით (საქონლად თუ ფულად) საკაბალო პირობებზე (მეფახშე);

დ) იმ პირს, რომელიც იჯარით იღებს მიწებს ისეთ პირობებზე, რაც სარაიონო საგადასახადო კომისიას კაბალურ პირობებად უცვნიან;

ე) იმ პირს, რომელიც იჯარით იღებს საეაქრო და სამრეწველო ექსპლოატაციის მიზნით ბაღს, ვენახს და სხვ..

შენიშვნა. ბაღისა, ვენახისა და სხვ. იჯარით აღება ისეთ ფარგლებში და ისეთი პირობებით, როდესაც ამ იჯარის გამო მოიჯარეს არ შეიძლება დაედევას ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი ინდივიდუალური წესით, — ეს იჯარა არ შეიძლება აგრეთვე საფუძვლად დაედევას მოიჯარისათვის საარჩევნო უფლების ჩამორთმევას;

ვ) იმ პირს, რომელიც სისტემატიურად აქირავებს საწარმოს მოსათვისებლად ან საცხოვრებლად გაწყობილ ცალკეულ შენობას, უკეთუ მისი მეურნეობა, ამ შენობის დაქირავებით მიღებული შემოსავლის რაოდენობის მიხედვით, მიეკუთვნება ისეთ მეურნეობათა კატეგორიას, რაც ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით ინდივიდუალური წესისამებრ იბეგრება;

ზ) სამრეწველო ტიპის საწარმოს მფლობელს და მოიჯარეს, რომელიც ეწევა მოსახლეობის ექსპლუატაციას ამა თუ იმ სამუშაოს სახლში მიცემით ან ამ საწარმოს იჯარად ან ქვე-იჯარად გაცემით;

თ) კერძო მოვაჭრეს, ჩარჩს და შუამავალს კომერციაში;

ი) საფაბრიკო-საქარხნო ტიპის საწარმოს მფლობელსა და მოიჯარეს;

კ) თეთრი არმიების ყოფილ ოფიცერსა და მოხელეს და აგრეთვე კონტრ-რევოლუციონური ბანდების ხელმძღვანელს;

ლ) ყოფილი პოლიციისა, ჟანდარმთა განსაკუთრებული კორპუსისა და „ოხრანოე ოტდელენიე“-ს ყველა მოსამსახურესა და აგენტს, აგრეთვე ყველა იმ პირს, რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ხელმძღვანელობას უწევდა პოლიციისა, ჟანდარმერიისა და დამსჯელი ორგანოების მოქმედებას როგორც სამეფო წყობილების დროს, ისე თეთრი კონტრრევოლუციონური მთავრობების დროს, მაგალითად: ყოფილ მინისტრს, მის ამხანაგს, სამინისტროს დეპარტამენტის დირექტორს, გერენალ-გუბერნატორს, იმ ადგილის მთავარმართებელს, სადაც შემოღებული იყო დაცვის წესები, სამხედრო და სამოქალაქო გუბერნატორს, ვიცე-გუბერნატორს და აგრეთვე მათთან განწესებულ განსაკუთრებულ მინდობილობათა მოხელეს; შინაგან საქმეთა სამინისტროს მოხელეს, საპატიმროთა უწყების ყველა მოსამსახურეს, სამეფო გვარეულობის წევრს, გუბერნიისა და მაზრის თავადაზნაურობის წინამძღოლებს, სასამართლო პალატის სისხლის სამართლის დეპარტამენტის თავმჯდომარეს და წევრს და აგრეთვე სასამართლო პალატის პროკურორს და პროკურორის ამხანაგს; უაღრესი მნიშვნელობის საქმეების გამომძიებელს; სამხედრო სასამართლოს თავმჯდომარეს და წევრს; კონტრ-რევოლუციონურ მთავრობათა ტერიტორიებზე მოქმედი საგამომძიებლო კომისიების თავმჯდომარეს და წევრს; საგუბერნიო საკრებულოს წევრს; საერობო, საგლეხო და სამაზრო უფროსს და იმ პირს, რომელსაც რევოლუციამდე საღისეობლიონ ბატალიონში ეჭირა საკომანდო თანამდებობა;

შენიშვნა. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს უფლება აქვს განსაზღვროს ამ რესპუბლიკის ფარგლებში ჩამოგდებული მთავრობის (მენშევიკებისა, მუსსავატელებისა და დანაქების) შედგენილობიდან იმ პირთა წრე და ამ მთავრობასთან განწესებულ თანამდებობის პირნი, რომელთაც უნდა ჩამოერთვას საარჩევნო უფლება;

ამა მუხლში აღნიშნულ პირთათვის საარჩევნო უფლების ჩამორთმევა სათანადო რესპუბლიკის ფარგლებში იმის საფუძველია, რათა მათ ესევე უფლება ჩამოერთვას ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ დანარჩენ რესპუბლიკებშიც;

მ) ყველა რელიგიური კულტის ყოფილ და ახლანდელ მსახურს;

ნ) ადმინისტრატიული წესით გადასახლებულ პირს—გადასახლების ვადის განმავლობაში და იმ პირს, ვისაც საარჩევნო უფლება ჩამორთმეული აქვს სასამართლოს განაჩენით;

შენიშვნა. თავისუფლების აღკვეთის ადგილას მყოფი პირი საბჭოების არჩევნებში მონაწილეობას არ იღებს.

8. არ შეიძლება საარჩევნო უფლება ჩამოერთვას შემდეგ პირთ, უკეთეს ეს უფლება არ ჩამოერთმევთ მათ სხვა საფუძვლების მიხედვით:

ა) გლეხ-მიწათმოქმედს და მესაქონლეს, რომელიც თავის მეურნეობაში იყენებს ერთი მუდმივი მუშის დაქირავებულ შრომას განსაკუთრებული გარემოების დროს, როგორც არის: ავადმყოფობა, მობილიზაცია, მუშათა და გლეხთა წითელ არმიასი-გაწვევა, საზოგადოებრივ თანამდებობაზე არჩევა, რაც მოითხოვს მეურნეობისაგან ჩამოშორებას, და სხვ.—მთელი იმ ხნის განმავლობაში, რაც მეურნეობა ასეთ მდგომარეობაშია;

ბ) მიწათმოქმედს, რომელიც იყენებს დროებითი მუშების დაქირავებულ შრომას იმ პირობით და ოდენობით, რაც, ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის კანონმდებლობის თანახმად (ა/კსფს კან. კრ. 1930 წ. მე-6 №-ი, მუხ. 71 და მე-15 №-ი, მუხ. 163), არ იწვევს ინდივიდუალური წესით დაბევრას;

გ) გლეხ-მიწათმოქმედს, რომელიც სასენონო საშუაოდ სხვაგან მიდის და ამ ხნის განმავლობაში იყენებს თავის მეურნეობაში არა უმეტეს, ვიდრე ერთი მუდმივი მუშის დაქირავებულ შრომას; აგრეთვე ასეთი გლეხის ოჯახის წევრს;

დ) ფაბრიკისა და ქარხნის მუშას და მისი ოჯახის წევრს, რომელთაც არ შეუწყვეტიათ კავშირი სოფლის მეურნეობასთან და რომელიც იყენებენ თავიანთ მეურნეობაში არა უმეტეს, ვიდრე ერთი მუდმივი მუშის დაქირავებულ შრომას;

ე) გლეხ-მიწათმოქმედს, მესაქონლეს და მეთევზეს, რომელიც თავისი შრომის პროდუქტს ბაზარზე ასაღებს;

ვ) საცხოვრებელი შენობის მფლობელს, როდესაც ამ შენობის შემოსავალი არ აღემატება საშემოსავლო გადასახადით დაუბეგრავ მინიმუმს;

ზ) მექანიკური ძრავის არმქონე სხვადასხვაგვარი საწარმოს (კარაქის სადღვები და ზეთის სახდელი, ბურღულის საფქველი, მატყლის საჩეხელი, ერთ-თვლიანი წისქვილი და სხვ.) მფლობელს, რომელიც დაქირავებულ შრომას არ იყენებს, უკეთეს მას დაკაბალებული არა ჰყავს გარემო მოსახლეობა საშუაოს სახლში მიცემით ან უკეთეს იჯარით არ იძლევა აღნიშნულ საწარმოს;

თ) შინამრეწველს და ხელოსანს, რომელიც ეწევა შრომითს მეურნეობას დაქირავებული ძალის გამოუყენებლად და აგრეთვე რომელიც იყენებს, წარმოების პირობების მიხედვით, ერთი მოზრდილი მუშის დაქირავებულ შრომას ან აწარმოებს შრომითს მეურნეობას ორი შეგარდის დახმარებით;

შენიშვნა. ამ პუნქტში აღნიშნულ შინამრეწველს და ხელოსანს საარჩევნო უფლება არ ჩამოერთმევა იმ შემთხვევაშიაც, უკეთეს იგი ჰყიდის ბაზარზე მარტოოდენ თავისი წარმოების ნაკეთობას;

ი) თავის დროზე თეთრ არმიებში მობილიზაციით გაწვეულ მუშას, მშრომელ გლეხს და კახაკს, მოსამსახურეს, შინამრეწველს და ხელოსანს;

კ) თეთრი არმიის იმ ყოფილ ოფიცერსა და მოხელეს, რომელიც შემდგომ ირიცხებოდა მუშათა და გლეხთა წითელ არმიასი და აქტიურ მონაწილეობას იღებდა საბჭოთა ხელისუფლების შეიარაღებულ დაცვაში, აგრეთვე იმას, ვინც ამ ეამად მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ნამდვილ სამხედრო სამსახურშია;

შენიშვნა. საბჭოთა ხელისუფლების შეიარაღებულ დაცვაში აქტიურ მონაწილეობად იგულისხმება ყოველგვარი სამხედრო დავალების აღსრუ-

ლება სამოქალაქო ომის დროს მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ნაწილებში და სამმართველოებში როგორც ფრონტზე, ისე ზურგში;

ლ) იმ პირს, რომელიც ცხოვრობს სახელმწიფო სესხის მოგების შემოსავლით და პროცენტით და სახელმწიფო შემინახველ შრომითს სალაროში შეტანილი დანაზოვის შემოსავლით;

შენიშვნა. სსრკ-ის მოქალაქის მიერ უცხოეთიდან, არსებული წესისამებრ, ფულადი თანხის ან ფასეულობის მიღება (პენსიისა, სამკვიდროსი, ალიმენტისა, სადამხლევეო საზღაურისა და სხვ.), თავისთავად, საბაზი არ არის მისთვის საარჩევნო უფლებების ჩამორთმევისა;

მ) შრომისა და ომის ინვალიდს, რომელიც განსაკუთრებული მიზეზების გამო აწარმოებს წვირლ ვაჭრობას და რომელიც იბეგრება სარეწაო გადასახადით თანახმად მტკიცე განაკვეთებით დასაბეგრავ საწარმოთა და სარეწაოთა განრიგების მე-5 მუხლისა (კერძო საწარმოთა და სარეწაოთა სარეწაო გადასახადის დებულების 1-ლი დანართი), აგრეთვე იმ პირს, რომელიც დროებით აწარმოებს ასეთსავე წვირლ ვაჭრობას უმუშევრობის ან დროებითი ინვალიდობის გამო;

ნ) იმ პირს, რომელიც თავისი შრომისათვის იღებს საპროცენტო გასამრჯელოს სახელმწიფო და კოოპერატიული ორგანიზაციისაგან, აგრეთვე სახელმწიფო თუ კოოპერატიული კაპიტალის უპირატესი მონაწილეობით მომქმედი სააქციო საზოგადოებისაგან;

ო) იმ პირს, რომელიც რელიგიური საზოგადოების დაქირავებით თუ არჩევით საადმინისტრაციო-სამეურნეო და ტექნიკურ მომსახურებას უწევს სარწმუნოებრივი წესის აღსრულებას და იმ შენობას, სადაც ამ წესს ასრულებენ, სახერდობრ: მგალობელს, ორგანისტს, მცველს, დამლაგებელს, მეზარეს და სხვ., აგრეთვე სამრევლო საბჭოს წევრს;

პ) თავისუფალი პროფესიის პირს, რომელიც საზოგადოებრივ სასარგებლო შრომას ეწევა;

ჟ) საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეული პირის ოჯახის წევრს საარჩევნო უფლება არ ჩამორთმევა, უკეთუ იგი მატერიალურად დამოკიდებული არ არის აღნიშნული პირისაგან და თავისი არსებობისათვის ეწევა საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომას.

საარჩევნო უფლება არ ჩამოერთმევა აგრეთვე საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულ პირთა შვილებს, რომელთაც მიაღწიეს სრულწლოვანობას 1925 და შემდგომ წლებში და რომელნიც სრულწლოვანობამდე მშობლების რჩენაზე იყვნენ და ამ ჟამად ეწევიან დამოუკიდებელ საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომას, თუნდაც ისინი მშობლებთან ცხოვრობდნენ.

III. იმ პირთა სიების შედგენა, რომელთაც საარჩევნო უფლება ჩამორთმეული აქვთ.

9. საბჭოთა არჩევნების მომზადებისა და ჩატარების პერიოდში საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულ პირთა სიებს შეადგენენ მარტოოდენ საქალაქო და სასოფ-

ლო საარჩევნო კომისიები და დამტკიცებენ: სოფლად—სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტები, ხოლო ქალაქად—საქალაქო და სარაიონო საბჭოები—კუთვნილებსამებრ. საარჩევნო კამპანიებს შორის მიმდინარე პერიოდში ამ სიებში შეიტანებიან ის პირნი, რომელთაც საარჩევნო უფლება ჩამოერთმევათ სასამართლოს მიერ და ის პირნი, რომელნიც გადასახლებულ იქნებიან ადმინისტრაციული წესით გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს ორგანოების მიერ. სოფლად აღნიშნულ პირთა სიებში შეტანა დაეკისრება სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს, ხოლო ქალაქად—საქალაქო და სარაიონო საბჭოებს—კუთვნილებსამებრ.

10. სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტებისა, საქალაქო და სარაიონო საბჭოების მიერ დამტკიცებული საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულ მოქალაქეთა სიები გამოკვეყნებულ უნდა იქნეს საყოველთაო ცნობისათვის ბეჭდვითს ორგანოებში ან გამოიკრას სათანადო ადგილას.

11. საბჭოთა რესპუბლიკების კონსტიტუციების თანახმად, სსრკ-ის ტერიტორიაზე მყოფ უცხოელ მუშებს და იმ უცხოელ გლეხებს, რომელნიც სხვის შრომას არ იყენებენ, აქვთ საარჩევნო უფლება. საარჩევნო კომისიებს შეუძლიანთ მიანიჭონ საარჩევნო უფლება აგრეთვე იმ უცხოელ მოქალაქეთ მოსამსახურეთა კატეგორიიდან, რომელნიც უწყებული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ცხოვრობენ, უკეთუ არსებობს საკმარისი საბუთი სრული მათი ლოიალობისა საბჭოთა ხელისუფლებისადმი.

12. უწყებული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრები უცხოელნი, რომელნიც ეკუთვნიან არამშრომელთა კატეგორიებს და რომელთაც, საბჭოთა რესპუბლიკების კონსტიტუციებისა და ამა ინსტრუქციის მიხედვით, საარჩევნო უფლება არა აქვთ, საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულთა სიებში არ შეიტანებიან.

13. საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულ პირთა სიები შედგენილ უნდა იქნეს დოკუმენტალური ცნობების მიხედვით.

14. საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულ პირთა დამტკიცებული სიებიდან არასისწორით შეტანილ მოქალაქეთა ამოშლას აწარმოებენ როგორც ის ორგანოები, რომლებიც სიებს ამტკიცებენ (სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტი, საქალაქო და სარაიონო საბჭო—კუთვნილებსამებრ), ისე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების საარჩევნო კომისიები და ცენტრალური საარჩევნო კომისიები.

15. საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულთა სიებში შეტანილ პირთ შეუძლიანთ განასაჩივრონ ეს დადგენილებები ამა ინსტრუქციის 16—20 მუხლებში აღნიშნული წესისამებრ.

16. საჩივარი შეიტანება იმ საარჩევნო კომისიაში, რომელმაც სია შეადგინა.

17. საარჩევნო კომისია, მიიღებს—რა საჩივარს, მოვალეა, სამი დღის ვადაზე დღიდან საჩივრის მიღებისა, გაუზზავნოს იგი თავისი დასკვნითურთ სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს, საქალაქო ან სარაიონო საბჭოს—კუთვნილებსამებრ.

სასოფლო საარჩევნო კომისია მასთან შეტანილ საჩივარს უგზავნის სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს სარაიონო საარჩევნო კომისიის მეშვეობით.

18. სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებულ საარჩევნო კომისიაში ან საქალაქო საარჩევნო კომისიაში შეტანილი საჩივრები განიხილება ამ კომისიების მიერ სამი დღის ვადაზე და მათი დასკვნითურთ წარიდგინება სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტში ან საქალაქო საბჭოში—კუთვნილები-სამებრ. სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი ან საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმი განიხილავს საჩივარს სამი დღის ვადაზე და თავის გადაწყვეტილებას აცნობებს მოჩივარს სათანადო საარჩევნო კომისიის მეშვეობით.

19. მოქალაქეთა საჩივრები—სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქალაქო საბჭოების მიერ საარჩევნო უფლება-ჩამორთმეულ პირთა სიებში მათი არასისწორით შეტანის თაობაზე—წარედგინება: სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის ქვემდებარე საქალაქო საბჭოს დადგენილებებზე—სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს; სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტისა და დამოუკიდებელ საადმინისტრაციო-სამეურნეო ერთეულად გამოყოფილ საქალაქო საბჭოს დადგენილებებზე ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას—კუთვნილებისამებრ.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიები განიხილავენ შვიდი დღის ვადაზე მათთვის წარდგენილ საჩივრებს და თავიანთ გადაწყვეტილებას აცნობებენ მოჩივართ.

20. საარჩევნო საქმეების გამო მთავრობის დაწესებულებებში და თანამდებობის პირებისათვის წარდგენილი მიმართვები და ამ დაწესებულებებისა და პირების მიერ გასაცემი დოკუმენტები და ცნობები საარჩევნო საქმეების გამო განთავისუფლდება გამოსაღებისაგან.

21. იმ მოქალაქეს, რომელმაც ხელისუფლების ზემდგომ ორგანოებში საჩივარი შეიტანა მისთვის საარჩევნო უფლების არასისწორით ჩამორთმევის თაობაზე, მისი საჩივრის საბოლოოდ გადაწყვეტამდე, არ შეიძლება შეეფარდოს სხვა რაიმე შეზღუდვად, გარდა საბჭოთა არჩევნებში მონაწილეობის უფლების შეზღუდვისა.

22. ის პირი, რომელნიც დაბრკოლებას უწყვენ ამომრჩეველთ მათი საარჩევნო უფლების განხორციელების საქმეში, მიცემულ უნდა იქნენ პასუხისგებაში სათანადო რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კანონმდებლობის მიხედვით.

IV. საარჩევნო უფლების აღდგენის წესი.

23. იმ პირთ. რომელთაც ჩამოერთვათ საარჩევნო უფლება, როგორც ექსპლოატატორთა კლასისათვის მიკუთვნილებულ (მემამულეთ, ბურჟუაზიას, რელიგიური კულტის მსახურთ), აგრეთვე პოლიციისა, ჟანდარმერიისა და საპატიმროთა უწყების ყოფილ დაბალ ტენიკურ მოსამსახურეთ შეიძლება აღედგინოთ საარჩევნო უფლება, უკეთუ ისინი, არა ნაკლებ, ვიდრე ხუთი წლის განმავლობაში, ეწევიან ნაყოფიერ და საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომას და მათ და

ამტკიცეს თავიანთი ლოიალობა საბჭოთა ხელისუფლებისადმი. ამ პირთა უფლება აღიდგინება სარაიონო ან საქალაქო (დამოუკიდებელ სადმინისტრაციო ერთეულად გამოყოფილი ქალაქის) საარჩევნო კომისიისა, ან ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის საარჩევნო კომისიისა, ან და ცენტრალური საარჩევნო კომისიის დადგენილებით, რაც დამტკიცებულ უნდა იქნეს სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტისა, საქალაქო საბჭოს ან სათანადო რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ — კუთვნილებისამებრ.

შენიშვნა. ამა მუხლში იღნიშნულ იმ პირთა საარჩევნო უფლება, რომელნიც პროფესიონალურ კავშირთა წევრებად ირიცხებიან, უკეთუ აღძრულ იქნება სათანადო შუამდგომლობა, შეიძლება აღდგენილ იქნეს ზემოაღნიშნული ორგანოების მიერ ხუთი წლის შრომის სტაჟის გარეშეც.

24. იმ პირთ, რომელთაც, საბჭოთა რესპუბლიკების კონსტიტუციების თანახმად, ჩამორთმეული აქვთ საარჩევნო უფლება და რომელნიც ჩამოთვლილ არიან ამა ინსტრუქციის მე-7 მუხლის „ლ“ პუნქტში, — პოლიციისა, ეანდარმერიისა და საპატიმროთა უწყების დაბალ ტენიკურ მოსამსახურეთა (მუხ. 23) გამოკლებით, — შეიძლება ცალკეულ შემთხვევაში აღიდგინოთ საარჩევნო უფლება ა/კდესრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების პრეზიდიუმების განსაკუთრებული დადგენილებით, უკეთუ ეს პირები ამ ეამად ნაყოფიერ და საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომას ეწევიან და მათ დამტკიცეს თავიანთი ლოიალობა საბჭოთა ხელისუფლებისადმი.

25. ადმინისტრატიული წესით გადასახლებულთა საარჩევნო უფლება, აგრეთვე იმ პირთა საარჩევნო უფლება, რომელთა შესახებ გამოტანილია სასამართლო განაჩენი და ამ განაჩენით მათ საარჩევნო უფლება ჩამორთმეული აქვთ (მე-7 მუხლის „ნ“ პუნ.), — აღიდგინება იმ მომენტიდან, რაც მოისპობა მათ მიმართ მიღებული ადმინისტრატიული ან სასამართლო რეპრესიის ღონისძიების მოქმედება, ხელისუფლების სათანადო ორგანოს სპეციალური დადგენილების გარეშე, უკეთუ მათ ეს უფლება ჩამორთმეული არა აქვთ სხვა საფუძველთა მიხედვით.

26. ზემდგომი საბჭოებისა და აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ უფლება-აღდგენილ პირთ ხელისუფლების ქვემდგომი ორგანოები საარჩევნო უფლებას ვერ ჩამოართმევენ იმავე საფუძველების მიხედვით.

V. საარჩევნო კრება.

27. საბჭოების წევრთა არჩევა მოხდება საარჩევნო კრებაზე.

28. საარჩევნო კრებას მოიწვევს საარჩევნო კომისია ან მისი რწმუნებული. კრების მოწვევისა და არჩევნების დღე და ადგილი უნდა ეცნობოს მოსახლეობას სუთი დღით ადრე მაინც.

29. ქალაქში, მუშათა დასახლებულობაში და ქალქის ტიპის დასახლებულ ადგილას, აგრეთვე საბჭოთა დიდ მეურნეობებში საარჩევნო კრებები მოეწყობა

საწარმოო ერთეულებში (საწარმო, დაწესებულება), პროფესიონალურ კავშირებში და საბჭოთა დიდ მეურნეობებში.

დიდ სამრეწველო საწარმოში არჩევნები შეიძლება მოხდეს ცალკეულ სამქრობებში სათანადო საქალაქო საბჭოს ან სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის ნებართვით.

სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებისა და საბჭოთა არა-დიდ მეურნეობების მუშები მონაწილეობას მიიღებენ უახლოესი სასოფლო საბჭოს არჩევაში.

სოფლად დიდი სოფელი საბჭოს არჩევნებისათვის შეიძლება დაიყოს საარჩევნო უბნებად.

კოლმეურნენი, როგორც საერთო წესი, არჩევნებში მონაწილეობას სოფლის დანარჩენ მოსახლეობასთან ერთად იღებენ.

ამომრჩეველი-მეხეტორენი და მეორტუბენი არჩევნებისათვის შეუერთდებიან უახლოეს სოფელს, რომელიც შედის ასარჩევი სასოფლო საბჭოს რაიონში.

ის მოქალაქენი, რომელნიც საწარმოში არ მუშაობენ და რომელნიც დარაზმულ არ არიან პროფესიონალურ კავშირებად, მაგალითად: შინამრეწველნი, დისახლისნი, მეეტლენი და სხვ., არჩევნებში მონაწილეობას მიიღებენ ან დანარჩენ ამომრჩეველებთან ერთად საწარმოო და პროფესიონალურ კრებებზე ან დატერიტორიალურ ერთეულებში (რაიონი, უბანი და სხვ.).

30. საარჩევნო კრება შემდგარად ჩაითვლება, უკეთუ მას დაესწრო არა ნაკლებ იმ პირთა 40 პროცენტისა, რომელთაც უფლება აქვთ მონაწილეობა მიიღონ უწყებული საარჩევნო უბნის არჩევნებში.

შენიშვნა. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს შეუძლიანთ დააწესონ უფრო დიდი მინიმუმი.

31. საარჩევნო კრებაზე მიიშვებიან მხოლოდ ის პირნი, რომელთაც საარჩევნო უფლება აქვთ. საარჩევნო კრების წარმართვის წესი განისიზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კანონმდებლობით.

32. არჩევნებში ხმის მიცემა სწარმოებს ან სიებით, ან ცალკეული კანდიდატურების მიხედვით, როგორც თვით საარჩევნო კრება გადასწყვეტს.

შენიშვნა. 1. საარჩევნო კომისიის და მის რწმუნებულს უფლება არა აქვს თითონ დაასახელოს ცალკეული კანდიდატები ან წარუდგინოს ამომრჩეველთ კანდიდატთა სიები.

შენიშვნა. 2. კანდიდატთა სია ან ცალკეული კანდიდატურა შეუძლიან წარადგინოს საზოგადოებრივ, პარტიულ და პროფესიონალურ ორგანიზაციას და ცალკეულ მოქალაქეს; ეს სია შეიძლება წარდგენილ იქნეს თვით საარჩევნო კრებაზე ან გამოქვეყნდეს საარჩევნო კრებამდე ბეჭდვითი სიტყვის მეშვეობით ან გამოკიდვით. სიებით ხმის მიცემა არა სპობს სიაში მოთავსებული ცალკეული კანდიდატების ჩამოცილების შესაძლებლობას.

33. არჩევნები სწარმოებს ხმის ახდილად მიცემით.

34. საბჭოს არჩეულ წევრად ჩაითვლება ის პირი, ვინც მიიღო ხმის მიცემის დროს საარჩევნო კრებაზე დამსწრეთა ხმის უმეტესობა.

35. ყოველი განცხადება და საჩივარი არჩევნების წარმოების შესახებ, წერილობითი თუ სიტყვიერი, წარედგინება სათანადო საარჩევნო კომისიას შეიძლება დღის განმავლობაში არჩევნების დამთავრების მომენტიდან; კომისია მოვალეა ეს განცხადება თუ საჩივარი, თავისი განმარტებითურთ, სამი დღის ვადაზე, გაუზიაროს ზემდგომ საარჩევნო კომისიას.

ზემდგომი საარჩევნო კომისია მოვალეა განიხილოს საჩივარი და განცხადება ერთი კვირის ვადაზე მისი მიღების დღიდან.

36. მუშაობის დამთავრების შემდეგ საარჩევნო კომისიები ყველა საარჩევნო მასალას ჩააბარებენ სათანადო საბჭოს ან აღმასრულებელ კომიტეტს.

37. არჩევნების გაუქმება, სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის საარჩევნო ინსტრუქციებისა და აკსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების საარჩევნო ინსტრუქციების დარღვევის გამო, მოხდება: სრულად — საბჭოს წევრთა მთელი შედგენილობის მიმართ — ზემდგომი აღმასრულებელი კომიტეტისა ან საბჭოს დადგენილებით, ან ნაწილობრივ — საბჭოს ცალკეულ წევრთა მიმართ — ცალკეულ საარჩევნო უბნებში (საწარმოო ერთეულებში, პროფესიონალურ კავშირებში და სხვ.) — სასოფლო ან საქალაქო საბჭოს დადგენილებით.

უკეთეს არჩევნები გაუქმებულ იქნა, ახალი არჩევნები მოხდება ამა ინსტრუქციით დადგენილ წესისამებრ.

38. ახალი არჩევნების წარმოებისათვის დაინიშნება სათანადო საარჩევნო კომისიის ახალი შედგენილობა.

39. არჩევნების გაუქმების საბაზად ჩაითვლება სსრკ-ისა, აკსფსრ-ისა და აკსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კონსტიტუციების დარღვევა და აგრეთვე სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ინსტრუქციისა, ამა ინსტრუქციისა და აკსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების ინსტრუქციების დარღვევა; ამასთანავე, არჩევნების გაუქმება გამოქვეყნდება საყოველთაო ცნობისათვის ან ადგილობრივ პრესაში პუბლიკაციით, ან ამორჩეველთა კრებაზე განცხადებით.

VI. საბჭოთა ყრილობის მოწვევა.

40. საბჭოთა ყრილობას მოიწვევს სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტი სსრკ-ისა, აკსფსრ-ისა და აკსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კანონმდებლობით დადგენილი წესისამებრ.

41. უწყებელი ყრილობის არჩევნების სისწორის შესამოწმებლად საბჭოთა ყრილობა აირჩევს სამანდატო კომისიას.

სამანდატო კომისიის დადგენილებებს დამტკიცებს საბჭოთა ყრილობა.

226. ა/კსფსრ საბჭოთა არჩევნებისათვის მოწყობილ საარჩევნო კომისიებში ქალთა ორგანიზაციების წარმომადგენლობის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1930 წ. ოქტომბრის 19-ის ინსტრუქციის მე-5 მუხლის იმ ნაწილის შესაცვლელად, რაც ეხება ქალთა ორგანიზაციების წარმომადგენლობას საარჩევნო კომისიებში, — დადგენილ იქნეს შემდეგი:

ავტონომიური რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებთან და აგრეთვე ავტონომიური ოლქების აღმასრულებელ კომიტეტებთან არსებული საარჩევნო კომისიების შედგენილობაში შედის ერთი წარმომადგენელი ქალთა შრომისა და ყოფაცხოვრების გამაუმჯობესებელი კომიტეტისა.

საქალაქო და აგრეთვე სარაიონო საარჩევნო კომისიების შედგენილობაში შედის ერთი წარმომადგენელი ქალთა შრომისა და ყოფაცხოვრების გამაუმჯობესებელი კომიტეტისა, ხოლო იქ, სადაც ასეთი კომიტეტი არ არსებობს, — ქალთა აქტივისა (სადლეგატო კრების შედენილობიდან, ან კოლმეურნე-ქალთაგან, მუშა-ქალთაგან, მოჯამაგირე-ქალთაგან და სხვ.).

სასოფლო საარჩევნო კომისიის შედგენილობაში შედის ერთი წარმომადგენელი ქალთა ადგილობრივი აქტივისა (სადლეგატო კრების შედგენილობიდან ან მუშა-ქალთაგან, კოლმეურნე-ქალთაგან, მოჯამაგირე-ქალთაგან და სხვ.).

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. დოლიძე.

1930 წ. ოქტომბრის 27.

ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 295 №-ში 1930 წ. ოქტომბრის 31-ს.

დადგენილებანი ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

№ 299.

227. „აკსფსრ-ში ბამბის მოკრეფისა და დამზადების კამპანიის გაძლიერების ღონისძიებათა თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების მე-6 მუხლის შეცვლის შესახებ.

რადგანაც აკსფსრ-ში ბამბის მთესველთათვის განწყვებულ საქონელი უკვე მოდის, ამის გამო, საქონლის ბრუნვის დასაჩქარებლად, აკსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო, „აკსფსრ ში ბამბის მოკრეფისა და დამზადების კამპანიის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ“ გამოცემული აკსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ოქტომბრის 30-ის დადგენილების („ზარია ვოსტოკა“-ს 296 №-ი, 1930 წ. ნოემბრის 1-სა) შეცვლის მიზნით ადგენს: აღნიშნული დადგენილების მე-6 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 6 რადგანაც სამომხმარებლო კოოპერაციის ქვედა ორგანიზაციების მიერ ბამბის მთესველთა მომარაგება სამრეწველო საქონლით შეფერხებით მიმდინარეობს, საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა საბამბე რაიონებში კოოპერატიული სისტემის ქსელმა მის ხელთ ქონებული ყოველგვარი საქონელი პირველ რიგში აძლიოს ბამბის მთესველთა ბამბის მოკრეფის კამპანიის დროის განმავლობაში და საქონლის მიყიდვა დანარჩენი მოსახლეობისათვის აწარმოოს ბამბის მთესველთა საჭიროების დაკმაყოფილების შემდეგ.

ამასთან ერთად დაეკისროს აკსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს და ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირის პასუხისმგებლობა ქვედა სასოფლო ქსელში საქონლის თავის დროზე შეზიდვისათვის სოფლის მოთხოვნილების შესაფერი ასსორტიმენტის სახით.

წინადადება მიეცეს აკსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს, ამისდა შესაბამისად, მისცეს ზედმიწევნითი ღირებულებები რესპუბლიკანურ ორგანოებს.

აკსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

აკსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. ოქტომბრის 9.

ტფილისი—სსახსლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 306 №-ში 1930 წ. ოქტომბრის 13-ს.

№ 300.

228. იმ საბჭოთა მეურნეობებისა, კოლექტიური მეურნეობებისა და ღარიბ და საშუალო ინდივიდუალურ მეურნეობების, აგრეთვე იმ სასოფლო საბჭოების დასაპრემირებლად ფონდის შექმნის შესახებ, რომელთაც თავი იჩინეს საბამზე ავრალის ჩატარების დროს.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. იმ საბჭოთა მეურნეობებისა, კოლექტიურ მეურნეობებისა და ღარიბ და საშუალო ინდივიდუალური მეურნეობების, აგრეთვე იმ სასოფლო საბჭოების წასახალისებლად და დასაპრემირებლად, რომელთაც თავი იჩინეს საბამზე ავრალის ჩატარების დროს, მოეწყოს სპეციალური პრემიალური ფონდი 50.000 მანეთის რაოდენობით.

2. აღნიშნული ფონდი მოეწყობა მიზნობრივი ანარიცხების გადადებით მთავარი სამუშაო კომიტეტის ამიერკავკასიის განყოფილების სახსარიდან 35.000 მან. რაოდენობით და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის კავშირთა ამიერკავკასიის კავშირის სახსარიდან 15.000 მან. რაოდენობით (აქედან „ბამუგბირლიგი“ — 12.000 მან., სომხეთის მემინდვრეობის კავშირი — 2.100 მან. და საქართველოს სპეციალური ტექნიკური კულტურების კავშირი — 900 მან.).

3. დაპრემირებულ უნდა იქნენ:

ა) ისეთი კოლექტიური და ღარიბი და საშუალო ინდივიდუალური მეურნეობანი, რომელთაც შეასრულეს საკონტრაქტაციო ვალდებულებანი არა ნაკლებად ვიდრე 90%-ით და ჩააბარეს მთლად მოკრეფილი ბამბა არა უგვიანეს 1930 წ. დეკემბრის 1-სა;

ბ) ისეთი საბჭოთა მეურნეობანი, რომელთაც შეასრულეს ბამბის დათესვისა და მოკრეფის საგვემო დავალება არა ნაკლებ, ვიდრე 90%-ით და ჩააბარეს მთლად მოკრეფილი ბამბა არა უგვიანეს 1930 წ. დეკემბრის 1-სა;

გ) ისეთი სასოფლო საბჭონი, რომელთაც მოაწყვეს მთლიანი გამოსვლა სოფლისა ავრალზე და ხელი შეუწყეს ბამბის სავსებით მოკრეფას 1930 წ. ნოემბრის 25-თვის;

დ) ისეთი ბრიგადები, რომელთაც სავსებით და თავის დროზე შეასრულეს მათთვის ავრალის საქმეში დაკისრებული დავალებანი რესპუბლიკანური და რაიონული შტაბებისა;

ე) ისეთი კოლექტიური მეურნეობანი, რომელთაც მოაწყვეს ქალთა ბრიგადები, ხოლო ამ ბრიგადებმა შეასრულეს მათთვის დაკისრებული დავალებანი ბამბის მოკრეფის საქმეში.

4. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ ცალკეულ რესპუბლიკებში პრემიალური ფონდი განაწილდება და გამოიყენება შემდეგნაირად:

	რესპუბლი- კანური შტა- ბების მიერ	რაიონული შტაბების მიერ	ს უ ლ
აზერბაიჯანის სსრ-ში	8.000 მან.	32.000 მან.	40.000 მან.
სომხეთის სსრ-ში	1.400 „	5,600 „	7.000 „
საქართველოს სსრ-ში	600 „	2.400 „	3.000 „
ს უ ლ ა/კსფსრ-ში	10.000 მან.	40.000 მან.	50.000 მან.

5. მიენდოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს წინადადება მისცენ საბაზზე ავრალის რესპუბლიკანურ შტაბებს:

1) სამი დღის ვადაზე მოაწყონ განსაკუთრებული დამაპრემირებელი კომისიები:

ცენტრალური—რესპუბლიკანურ შტაბებთან—მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა, სამებაბეო კოოპერაციის კავშირისა და რესპუბლიკის კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრის წარმომადგენელთა შედგენილობით;

რაიონული—რაიონულ შტაბებთან—სამებაბეო კოოპერაციის სარაიონო კავშირისა, კოლექტიურ მეურნეობათა სარაიონო კავშირისა და ბამბა-საწმენდი ქარხნის წარმომადგენელთა შედგენილობით;

2) იმავე სამი დღის ვადაზე:

ა) განსაზღვრონ პრემიების რაოდენობა თვითეული საბაზზე რაიონისათვის, საამისოდ საჭირო სახსართა გამოყოფით, და მიაწოდონ ადგილებს ინსტრუქცია დაპრემიების წესისა და ნორმების შესახებ;

ბ) გამოპყონ რაიონული შტაბების განკარგულებაში სახსარი პრემიებისათვის—75%-ის რაოდენობით სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და სამრეწველო საქონლის სახით და 25%-ის რაოდენობით—რადიო-დანადგამებისა და ბიბლიოთეკების სახით.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. ნოემბრის 14.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 308 №-ში 1930 წ. ნოემბრის 15-ს.

№ 301.

229. სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (აკსფსრ-ში) არსებული ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს დებულების დამტკიცების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს დებულება სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (აკსფსრ-ში) არსებული ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს შესახებ.

2. გაუქმებულ იქნეს 1928 წ. დეკემბრის 22-ის დადგენილებით დამტკიცებული „დებულება სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (აკსფსრ-ში) არსებული ცენტრალური რადიო-საბჭოს შესახებ“ (აკსფსრ კან. კრ. 1929 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7).

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანაოვიჩი.

1930 წ. ნოემბრის 13.

ტფილისი-სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (აკსფსრ-ში) არსებული ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს შესახებ.

1. სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (აკსფსრ-ში) არსებულ ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს დაეკისრება ხელმძღვანელობის გაწევა ა/კსფსრ ტერიტორიაზე მთელი რადიო-მაუწყებლობის საქმისათვის და რადიო-მაუწყებლობის სამუშაოთა შეთანხმება დაინტერესებულ დაწესებულებებთან და ორგანიზაციებთან.

2. ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს გამგებლობის საგანს შეადგენს:

ა) შეიმუშაოს რადიო-მაუწყებლობის საერთო-სამიერკავკასიო გეგმა რადიო-მაუწყებლობის იმ გეგმების პროექტების მიხედვით, რასაც წარადგენენ რესპუბლიკანური და ადგილობრივი რადიო-საბჭოები და აგრეთვე საპროფკავშირო ორგანიზაციები; დაუკავშიროს ეს გეგმა რადიოფიკაციის საერთო-საკავშირო გეგმას; დაამტკიცოს რადიო-მაუწყებლობის საერთო-სამიერკავკასიო გეგმა და თვალყური ადევნოს ამ გეგმის შესრულებას; შეუთანხმოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ ამ რესპუბლიკებში რადიოფიკაციის ორგანიზაციის გეგმები;

ბ) განიხილოს რადიოფიკაციის საამიერკავკასიო და რესპუბლიკანური გემების პროექტები და მისცეს დასკვნა ამ პროექტების შესახებ;

გ) განსაზღვროს თვითეული რადიო-მაუწყებელი სადგურის მომსახურების რაიონი;

დ) განიხილოს რადიო-მაუწყებლობის ხარჯების დასაფარავად გადადებული ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამმართველოს სპეციალური სახსარის გამოყენების პროექტი;

ე) შეიმუშაოს პირობები ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამმართველოს გამგებლობაში ჭონებული რადიო-მაუწყებელი სადგურების სპროფკავშირო და სხვა ორგანიზაციებისათვის სახმარებლად დათმობისა—მათი სახელით და პასუხისმგებლობით რადიო-ჟურნალებისა, მოხსენებებისა კონცერტებისა და სხვ. გადასაცემად;

ვ) განიხილოს წინასწარ ა/კსფსრ მთავრობისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონპროექტები, რაც რადიო-მაუწყებლობისა და მისი ორგანიზაციის საკითხებს ეხება;

ზ) განიხილოს რადიო-მაუწყებლობის შესახები სხვა საკითხები, რასაც რადიო-საბჭოს გადასცემს განსახილველად ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამმართველო.

3. ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს დადგენილებები ძალაში შედის სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (ა/კსფსრ-ში) დამტკიცების შემდეგ და შეიძლება შეჩერებულ ან გაუქმებულ იქნეს ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატების შესახებ არსებული საერთო დებულების სათანადო მუხლების წესისამებრ.

4. ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს რაოდენობითს და პერსონალურ შედგენილობას დაამტკიცებს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (ა/კსფსრ-ში) წარდგენისამებრ, იმ პირობით, რომ რადიო-საბჭოს შედგენილობაში აუცილებლად იყვნენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების განათლების სახალხო კომისარიატების წარმომადგენელი; ამისთანავე, რადიო-საბჭოს თავმჯდომარედ არის სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებული ან მისი თანაშემწე, რომელიც განაგებს რადიო-კავშირგაბმულობას და რადიო-მაუწყებლობას.

5. ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს მიერ განსახილველი საკითხების ყოველმხრივი გაშუქების მიზნით მის კრებებზე შეიძლება მიწვეულ იქნენ დაინტერესებული ორგანოების წარმომადგენელი სათანადო ხმის უფლებით.

6. ამიერკავკასიის რადიო-საბჭო რადიო-მაუწყებლობის საქმეს რესპუბლიკების ტერიტორიაზე ანხორციელებს სათანადო რესპუბლიკანური და ადგილობრივი რადიო-საბჭოების მეშვეობით.

7. რესპუბლიკანური რადიო-საბჭოები ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებში მოეწეობიან ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის სათანადო ორგანოებთან.

8. რესპუბლიკანურ რადიო-საბჭოებს/წეუძლიანთ, ა/კსფსრ ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (ა/კსფსრ-ში) შეთანხმებით, მოაწყონ ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის სათანადო ორგანოებთან ადგილობრივი რადიო-საბჭოები.

9. რესპუბლიკანური და ადგილობრივი რადიო-საბჭოს დებულებას დაამტკიცებს ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამმართველო ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის მთავრობასთან შეთანხმებით.

10. რესპუბლიკანური რადიო-საბჭო ხელმძღვანელობას უწევს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე რადიოს მეშვეობით პოლიტიკურ-განმანათლებელი, სამხატვრო და სასწავლო მუშაობის ორგანიზაციას იმ სახსართა ფარგლებში, რაც საამისოდ გადაიღება ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის ხარჯთაღრიცხვით და სხვა წყაროებიდან; ამასთანავე, ეს ხელმძღვანელობა უნდა შეესაბამებოდეს „სსრკ-ის რადიო-ფიკაციის სფეროში მორიგი ამოცანების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ოქტომბრის 23-ის დადგენილების მე-10 მუხლს (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 63 № ი, მუხ. 583).

11. ამიერკავკასიის რადიო-საბჭო მოისმენს ხოლმე რესპუბლიკანური რადიო-საბჭოების ანგარიშებს მათი მოქმედების თაობაზე და კერძოდ—მათ მიერ რადიოს მეშვეობით პოლიტიკურ-განმანათლებელი, სამხატვრო და სასწავლო მუშაობისათვის გაწეული ხელმძღვანელობის შესახებ. ამ მუშაობის საკითხების გამო ამიერკავკასიისა და რესპუბლიკანურ რადიო-საბჭოებს შორის აღძრული შეუთანხმებლობა გადასაწყვეტად გადაეცემა ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს.

12 ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს სპეციალური ტექნიკური აპარატი არა ჰყავს და იგი გამოიყენებს ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამმართველოს სათანადო აპარატს.

№ 302.

230. ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატის დებულების 1, 2 და 3 მუხლისა, მე-5 მუხლის „ბ“, „დ“ და „ე“ პუნქტებისა, მე-6 მუხლის „თ“ პუნქტისა და 11, 12, 13, 15, 18, 19 და 20 მუხლების შეცვლისა და მე-14 მუხლის ამოშლის შესახებ.

„რესპუბლიკანური საზომ-საწონთა პალატების მოკავშირე რესპუბლიკების სასტანდარტიზაციო კომიტეტების გამგებლობაში გადაცემის შესახებ“ 1930 წ. აგვისტოს 22-ის თარიღით გამოცემულ (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. 45 №-ი, მუხ. 466) და „საგადასახადო რეფორმის შესახებ“ 1930 წ. სექტემბრის 2-ის თარიღით გამოცემულ (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. 46 №-ი, მუხ. 476) სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებებთან დაკავშირებით—ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატის და მისი ადგილობრივი ორგანოების (შემოწმებელი პალატების) დებულების 1, 2 და 3 მუხლები, მე-5 მუხლის „ბ“, „დ“ და „ე“ პუნქტები, მე-6 მუხლის „თ“ პუნქტი და 11, 12, 13, 15, 18, 19 და 20 მუხლები (ა/კსფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-8 №-ი, მუხ. 99) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

ა. მუხ. 1. სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1924 წ. ივნისის 6-ს დამტკიცებული საზომ-საწონთა დებულების თანახმად („სსრკ-ის ცენ. აღმ. კ-ტისა, სახ. კ-თა საბჭოს და შრ. და თავდაცვის საბჭოს ვესტნიკ“-ის 1924 წ. მე-6 №-ი, მუხ. 202), არსდება ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატა, რომელიც არის ცენტრალური სამეცნიერო-სატექნიკო და გამოყენებითი მეტროლოგიური დაწესებულება ა/კსფსრ-ში. პალატას ეკუთვნის გამონაკლისი უფლება ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული სასტანდარტიზაციო კომიტეტის მიერ დაწესებული ა/კსფსრ მრეწველობის სტანდარტების შენახვისა.

ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატა იმყოფება ქალაქ ტფილისში.

მუხ. 2. ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატა იმყოფება ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის გამგებლობაში და თავისი მოქმედებისათვის იგი იხელმძღვანელებს: საორგანიზაციო და საადმინისტრაციო-სამეურნეო სფეროში—ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის განკარგულებებს, ხოლო სამეცნიერო-სატექნიკო და მეტროლოგიურ სფეროში—სსრკ-ის შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებულ სრულიად საკავშირო სასტანდარტიზაციო კომიტეტთან მყოფი მთავარი საზომ-საწონთა პალატის საერთო დირექტივებს.

მუხ. 3. თავისი მოქმედების ანგარიშებს ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატა წარუდგენს ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებულ ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტს და სსრკ-ის შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებულ სრულიად საკავშირო სასტანდარტიზაციო კომიტეტთან მყოფ მთავარ საზომ-საწონთა პალატას.

მუხ. 5. (ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატის ამოცანებს საზომ-საწონთა შემოწმებისა და მათი ხმარებისათვის მეთვალყურეობის გაწევის სფეროში შეადგენს):.....

პუნ. ბ) მოაწყოს, ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის მიერ დამტკიცებული გვეგმების მიხედვით, ა/კსფსრ ტერიტორიაზე შემოწმების საქმე შემოწმებელ დაწესებულებათა დაარსებით ადგილებზე და მათი მოქმედების რაიონების განსაზღვრით;

პუნ. დ) შეიმუშაოს და წარუდგინოს დასამტკიცებლად ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებულ ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტს პროექტები დადგენილებებისა იმ საზომო ხელსაწყოთა სავალდებულო შემოწმების შესახებ, რომელთა შემოწმება და დადალვა, არსებულ კანონდებულებათა თანახმად, წინად სავალდებულო არ იყო ა/კსფსრ ტერიტორიაზე;

მუხ. ე) შეიმუშაოს და გამოსცეს, ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის დამტკიცებით, საზომ-საწონთა დებულების ფარგლებში, ადგილობრივი პირობებით გამოწვეული ინსტრუქციები და წესები.

მუხ. 6. (ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატას უფლება აქვს): . . .

მუხ. თ) მოიწვიოს ხოლმე, კანონით დადგენილი წესისამებრ, ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის დასტურით, პერიოდული ყრილობები თეორეტიული და გამოყენებითი მეტროლოგიის საკითხების განსახილველად და შესამუშავებლად და სამემოწმებლო საქმის მოსაწყობად, აგრეთვე მრეწველობისა და ტენნიკის სფეროში ნორმალიზაციასა და სტანდარტიზაციასთან დაკავშირებული საკითხების შესამუშავებლად.

მუხ. 11. ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატის სათავეში სდგას დირექტორი, რომელსაც დანიშნავს ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტი.

მუხ. 12. ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატისა და მისი ადგილობრივი ორგანოების (შემმოწმებელი პალატების) სტრუქტურას და მოქმედების წესს განსაზღვრავს ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტი.

მუხ. 13. ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატა და მისი ადგილობრივი ორგანოები (შემმოწმებელი პალატები) იმყოფებიან სახელმწიფო ბიუჯეტზე ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს ბარჯთაღრიცხვით.

მუხ. 15. ყველა იმ საზომ-საწონთა და სამზომო და საკონტროლო ხელსაწყოთა თანაბრობისა, სისწორისა და სათანადო ხმარებისათვის, რომელთა დადალება და შემოწმება სავალდებულოა, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებში არსდებიან ადგილობრივი ორგანოები (შემმოწმებელი პალატები); ეს ორგანოები სამეცნიერო-სატენიკო დაწესებულებები არიან და იმყოფებიან ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატის უშუალო გამგებლობაში.

მუხ. 18. შემმოწმებელ პალატებს აქვთ ბეჭედი სათანადო რესპუბლიკის ღერბისა და თავიანთი სახელწოდების გამოსახულებით და სსრკ-ის შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული სრულიად საკავშირო სასტანდარტიზაციო კომიტეტთან მყოფი მთავარი საზომ-საწონთა პალატის მიერ დამზადებული განსაკუთრებული დაღები შესამოწმებელ სამზომო ხელსაწყოებზე ნიშნის დასასმელად.

მუხ. 19. შემმოწმებელი პალატის სათავეში სდგას მმართველი, რომელსაც დანიშნავს ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტი.

მუხ. 20. შემმოწმებელ პალატებთან, საჭიროებისადამიხედვით და ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის ნებართვით, გაიხსნება სახელონსოები საზომ-საწონთა და სხვა სამზომო და საკონტროლო ხელსაწყოთა რემონტისათვის.

ბ. მე-14 მუხლი ამოიშალოს.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. ნოემბრის 13.

ტფილისი—სასახლე.

№ 303.

231. ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერ-კავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის დებულების დამატების შესახებ.

რადგანაც საზომ-საწონთა პალატები გადაიცა მოკავშირე რესპუბლიკების სასტანდარტიზაციო კომიტეტების გამგებლობაში (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. 45 №-ი, მუხ. 466)—ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის დებულების (ა/კსფსრ კან. კრ. 1929 წ. 21 №-ი, მუხ. 210) მე-II კარს დაემატოს მე-9 მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„მუხ. 9. ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული ამიერკავკასიის სასტანდარტიზაციო კომიტეტის გამგებლობაში იმყოფებიან ა/კსფსრ საზომ-საწონთა პალატა და მისი ადგილობრივი ორგანოები ყველა მათი დაწესებულებითურთ“.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. ნოემბრის 13.
ტფილისი—სასახლე.

№ 304.

232. ქალაქების საგარეთუნო საბჭოთა მეურნეობების დაფინანსების გეგმის შესასრულებლად საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

1. ა/კსფსრ-ში ქალაქების საგარეთუნო მეურნეობების მშენებლობის დაფინანსების გეგმა დამტკიცებულ იქნეს 17.077.000 მან. რაოდენობით:

აქედან 1930 წ. განსაკუთრებული კვარტალისათვის	4.377.000 მან.
1931 წლისთვის	12.700.000 მან.

აღნიშნული თანხა გამოყოფილ იქნეს:

- ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატიულ ამხანაგ. •
- კავშირის სახსარიდან—60% . . . . . 10.246.200 მან.
- პროფესიონალურ კავშირთა სახსარიდან 15% . . . . . 2.561.550 მან.
- ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსარიდან—25% . . . . . 4.269.250 მან.

2. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს და ა/კსფსრ შედგენილობაში შექმავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—დაამთავრონ, არა უგვიანეს მიმდინარე წლის დეკემბრის 1-სა, მიწის ნაკვეთების მიჩენა ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერაციისათვის საკონტროლო ციფრებით გათვალისწინებული რაოდენობით და თან მხედველობაში

მიიღონ საგარეთუბნო მეურნეობების მოთხოვნები ნიადაგის თვისებისა და ნაკვეთების მდებარეობის სფეროში და აგრეთვე ის აუცილებელი გარემოება, რომ ნაკვეთები შეგუებულ უნდა იქნეს მიმდინარე სასოფლო-სამეურნეო სეზონში.

3. წინადადება მიეცეს მთავარი სამებადმო კომიტეტის ამიერკავკასიის განყოფილებას და ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს— შედგინონ პროექტები სამომხმარებლო კოოპერაციისათვის საბოსტნეო და საკვებისათვის მიწდრეზად მიჩენილი მიწების მელიორაციის პროექტები და შეიტანონ ეს პროექტები ა/კსფსრ საკონტროლო ციფრებში და წყალსამეურნეო სამუშაოთა გეგმაში იმ ვალდებულებით, რომ სამუშაოები დამთავრებულ იქნეს არა უგვიანეს 1931 წ. მარტის 1-სა, სოღანლუხის საბჭოთა მეურნეობის გამოკლებით, რომლის სარწყავებაც დამთავრებულ უნდა იქნეს 1932 წ. მარტის 1-თვის.

ყველა სამელიორაციო ხარჯი განისაზღვროს 2.573.000 მან. რაოდენობით; ამ თანხაში შედის სოღანლუხის საბჭოთა მეურნეობის სამუშაოთა ხარჯიც. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატივების კავშირის შეიმუშავოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებზე და ობიექტებზე საკურო სახსარის განაწილების პროექტი და წარმოუდგინოს იგი დასამტკიცებლად ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს არა უგვიანეს ა/წ. დეკემბრის 1-სა.

4. წინადადება მიეცეს ყველა ორგანიზაციის, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. აპრილის 23-ის დადგენილების შესაბამისად, შეასრულონ თავიანთი 1929/30 წლის ვალდებულებანი ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერაციის საგარეთუბნო მეურნეობათა დაფინანსების სფეროში და თავიანთი ხვედრი შეიტანონ სახელმწიფო ბანკის ამიერკავკასიის კონტორაში, ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირის მიმდინარე ანგარიშზე, არა უგვიანეს ა/წ. დეკემბრის 1-სა.

5. დაევალოს ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირს წარმოადგინოს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში, არა უგვიანეს 1931 წ. თებერვლის 15-სა, დაწვრილებითი მოხსენება—1929/30 წელს და 1930 წლ. განსაკუთრებულ კვარტალში საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობის გეგმის აღსრულების ანგარიშითურთ.

6. ყველა ის სახსარი, რაც გადაიდება ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერაციის საგარეთუბნო მეურნეობების მშენებლობისათვის, თავმოყრილ იქნეს ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატივების კავშირში და ამავდროულად მიეცეს მას უფლება—მოახდინოს ხოლმე ცვლილებანი სახსართა განასიგნებაში, როდესაც ცალკეული ორგანიზაციები არა სასვებით გამოიყენებენ ფულად სახსარს, ხოლო სხვა ორგანიზაციებს-კი ეს სახსარი ეჭირვებათ.

7. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატივების კავშირსა და ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს—გადასინჯონ სამომხმარებლო კოოპერაციის საგარეთუბნო მეურნეობების დაკრედიტების პირობები იმ მხრით, რომ იგი გაეთანაბროს საბჭოთა მეურნეობების კაპიტალური მშენებლობის დაკრედიტების პირობებს. ცვლილების პროექტი წარმოადგენილ იქნეს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში არა უგვიანეს 1930 წ. დეკემბრის 1-სა.

8. დაევალოს ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს საგარეთუნბნო მეურნეობების პროექტები და ხარჯთაღრიცხვები განიხილონ ხოლმე პირველ რიგში და არა უგვიანეს ორი კვირის ვადისა მიღების დღიდან.

9. სამომხმარებლო კოოპერაციის საგარეთუნბნო მეურნეობების მშენებლობა—საშენი მასალით, კაპიტალური გაწყობილობით, თესლით, სასუქით, ინვენტარით და საკვები საშუალებით მომარაგების მხრივ—გათანაბრებულ იქნეს. საპირველრიგო მშენებლობასთან.

10. დაევალოს ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას—გამოპყოს 1930 წ. განსკაუთრებულ კვარტალში საჭირო რაოდენობის საშენი მასალა 1929/30 წლის გეგმით დაწყებული საგარეთუნბნო მეურნეობათა მშენებლობის დასამთავრებლად, თანახმად ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატივების კავშირის განცხადებისა; ამასთანავე, ოთფეხი საქონლის შემოზიდვის გეგმის მიხედვით, წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას—შეიტანოს საშენი მასალით საპირველრიგო მომარაგების გეგმაში ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატივების კავშირის განცხადებანი 1931 წლისათვის და უზრუნველჰყოს მტკიცედ საშენი მასალის გაცემა ამ მეურნეობათა მშენებლობის გეგმის შესაბამისად.

11. მიენდოს ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს და „სოიუზმიასო“-ს ამიერკავკასიის კონტორას მოაწყონ ცენტრალიზებული წესით სამომხმარებლო კოოპერაციის საგარეთუნბნო მეურნეობების მომარაგება მერძეული საქონლით, ჯიშინი ღორებით და ფრინველით.

12. დაევალოს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს და ტრაქტორცენტრის ამიერკავკასიის განყოფილებას—შეიტანონ ტრაქტორცენტრის სამუშაოთა გეგმაში საგარეთუნბნო მეურნეობების მიწდგობის მოხვნა საშემოდგომო და საგაზაფხულო თესვის კამპანიის დროს და ეს მოხვნა უზრუნველჰქონ თავის დროზე.

13. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს შეიტანოს თავის გეგმაში—საწარმოო საშუალებებით სოფლის მეურნეობის მომარაგებელი ამიერკავკასიის შერეული საქციო საზოგადების ხაზით—ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატივების კავშირის განცხადებანი 1930 წლისათვის საჭირო სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარის შესახებ სამერძევეო, სამელორეო და სამეფრინველეო ფერმების გასაწყობად, და აგრეთვე შეასრულოს, არა უგვიანეს 1931 წ. იანვრის 1-სა, ყველა განცხადება, რაც წარედგინა ზემოხსენებულ საქციო საზოგადოებას 1929/30 წ. გეგმის ანგარიშში.

14. დაევალოს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს და აკსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს უზრუნველჰყონ საგარეთუნბნო მეურნეობანი სპეციალისტების საჭირო რიცხვით, ხოლო ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატმა უზრუნველჰყოს აგრეთვე საგარეთუნბნო მეურნეობები მუშა-ძალით—დაინტერესებულ ორგანიზაციებთან ერთად წინასწარ შემუშავებული საკალენდრო გეგმის მიხედვით.

15. დაევალოს ა/კსფსრ ვაქრობის სახალხო კომისარიატს და „სოიუზხლემ“-ის ამიერკავკასიის კონტორას—სრულად და თავის დროზე განახორციელონ ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატივების/კავშირის განცხადებანი სამომხმარებლო კოოპერაციის საგარეთუბნო მეურნეობების საკვებით მომარაგების შესახებ 1930 წ. განსაკუთრებულ კვარტალში, აგრეთვე შეიტანონ საკვებით საპირველრიგო მომარაგების გეგმაში ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერატივების კავშირის განცხადებანი 1931 წლისთვის.

16. ხუდათის (შოლღარის) სადგურის რაიონში საგარეთუბნო საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობის გაფართოებასთან დაკავშირებით—დაევალოს ამიერკავკასიის რკინის გზების დირექციას—იზაროს თავის დროზე ღონისძიება აღნიშნული სადგურის გამტარებლობის გაფართოებისათვის.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ვეჯაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. ნოემბრის 17.
ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 318 №-ში 1930 წ. ნოემბრის 25-ს.

№ 305.

233. დაწესებულ ნორმაზე უფრო ნოტიო და დანაგვიანებული მისაღები ნედლი ბამბის ფასის მონაკლების გადიდების შესახებ.

„ბამბის მოკრეფის კამპანიის ჩატარების თაობაზე გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. აგვისტოს 28-ის დადგენილების 23 მუხლის შეცვლისა და თვით დადგენილების დამატებისათვის“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ოქტომბრის 12-ის დადგენილების („ზარია ვოსტოკა“-ს 277 №-ი, 1930 წ. ოქტომბრის 13-სა) მე-3 მუხლის შესაცვლელად ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

ზემოაღნიშნული დადგენილების მე 3 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 3. წინადადება მიეცეს მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულს ა/კსფსრ-ში დააწესოს მისაღები ნედლი ბამბის სინოტივისა და დანაგვიანების უკიდურესი ნორმები და დაევალოს სამეზამბეო კოოპერაციას—ისეთი ნედლი

ბამბის მიღების დროს, რაც დადგენილ ნორმაზე უფრო ნოტიოა და დანაგვიანებული, დააკლოს ფასს ფუთზე ერთ მანეთამდე.

ბამბა-საწმენდ ქარხნებსაც უფლება აქვთ მოახდინონ ფასის ასეთივე დაკლება სამეზამბეო კოოპერაციისაგან ზედმეტად ნოტიო და დანაგვიანებული ნედლი ბამბის მიღების დროს. შეუთანხმებლობას სამეზამბეო კოოპერაციასა და ბამბა-საწმენდ ქარხნის შორის—მონაკლების რაოდენობის თაობაზე—გადასწყვეტენ „ბამბის მოკრეფის კამპანიის ჩატარების შესახებ“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 აგვისტოს 28-ის დადგენილების 26 მუხლში აღნიშნული კომისიები“.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. ნოემბრის 23.

ტფილისი—სასახლე.

ბ ა ს წ ო რ ე ბ ა

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ოქტომბრის 30-ის თარიღისა და 298 №-ის დადგენილება „ა/კსფსრ-ში ბამბის მოკრეფისა და დამზადების კამპანიის მსუელლობის გამაძლიერებელ ღონისძიებათა შესახებ“, რომელიც გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 296 №-ში 1930 წ. ნოემბრის 1-ს, დაბეჭდილ იქნება ა/კსფსრ კანონთა და განკარგულებათა კრებულის 21 №-ში.